

INSTITUTIONEN FÖR KOST- OCH IDROTTSVETENSKAP

Samverkan inom ungdomsfotbollen i Göteborg

En kvalitativ innehållsanalys kring samarbeten mellan elit- och breddföreningar

Oscar Karlsson

Eric Liepold

Kandidatuppsats 15 hp

Program:	Sports Coaching
Huvudområde:	Idrottsvetenskap
Termin:	VT 2025
Handledare:	John Dohlsten
Examinator:	Jonatan Jungmalm

Samverkan inom ungdomsfotbollen i Göteborg: En kvalitativ innehållsanalys kring samarbeten mellan elit- och breddföreningar

Kandidatuppsats 15 hp

Författare: Eric Liepold, Oscar Karlsson
Program: Sports Coaching
Termin: VT 2025
Handledare: John Dohlsten
Examinator: Jonatan Jungmalm
Nyckelord: Föreningar, Samarbeten, Spelarutveckling, Tränarutveckling

Sammanfattning

- Syfte:** Undersökning i hur ledare talar om samverkan i förhållande till tränarens utveckling inom barn- och ungdomsfotboll.
- Metod:** Studien bygger på en kvalitativ ansats där semistrukturerade intervjuer har genomförts med sex ledare från både elit- och breddföreningar inom fotbollen i Göteborg. Urvalet syftade till att fånga olika perspektiv på samarbeten kring tränar- och spelarutveckling. Intervjuerna genomfördes via Zoom och analyserades med hjälp av en kvalitativ innehållsanalys, detta genom att identifiera koder och teman i datan.
- Resultat:** Analysen resulterade i två teman, vilket var tränarutveckling och samarbete mellan fotbollsföreningar. Dessa kategorier var utbildning för ledare inom föreningen, utbildning för externa ledare, informell tränarutveckling, spelarutveckling, samarbete med elitförening, samarbete med lokal förening och personbaserat samarbete. Resultatet visar att samarbeten mellan föreningar både formellt och informellt spelar en viktig roll för att främja goda utvecklingsmiljöer för både tränare och spelare.
- Slutsats:** Studien visar att samarbeten mellan fotbollsföreningar bidrar till utveckling av både spelare och tränare, men att insatserna emellanåt begränsas av bristande organisering och uppföljning samt hur samarbeten blir beroende av enskilda personer.

Förord

Arbetsfördelningen fördelades på ett jämnt sätt i form av planering och fördelning av arbetsområden. Där stöttning och uppbackning gavs vid behov och även en uppföljning utfördes med jämna mellanrum för att säkerställa arbetets röda tråd. Extra stort tack till föreningarna som deltog i undersökningen och möjliggjorde detta arbete. Vi vill även tacka vår handledare för vägledning och feedback under arbetets gång.

Innehållsförteckning

Introduktion.....	5
Syfte och frågeställningar.....	5
Bakgrund.....	6
Begrepp.....	6
Fotbollens organisation.....	6
Barn och ungdomsfotboll.....	7
Tränares utveckling.....	8
Metod.....	10
Urval.....	10
Tillvägagångssätt.....	11
Analys.....	11
Resultat.....	13
Tränarutveckling.....	13
Utbildning för ledare inom föreningen.....	13
Utbildning för externa ledare.....	14
Informell tränarutveckling.....	14
Spelarutveckling.....	15
Samarbeten mellan fotbollsföreningar.....	15
Samarbete med elitförening.....	15
Samarbete med lokal förening.....	16
Personbaserat samarbete.....	16
Diskussion.....	17
Metoddiskussion.....	17
Resultatdiskussion.....	18
Tränarutveckling genom samarbete.....	18
Spelarutveckling genom samarbete.....	19
Föreningssamarbete.....	20
Konklusion.....	21
Referenser.....	22
Bilaga 1 Intervjuguide.....	24

Introduktion

Samhället utvecklas i en hastig takt och likaså idrottsrörelsen som ständigt drivs av nyfikenhet kring nya tankar och idéer. För att engagera medlemmar och bedriva en levande verksamhet krävs att människor inom idrotten möts under formella samt informella träffar där idéer och nya tillvägagångssätt testas för att tillsammans driva utvecklingen framåt (Riksidrottsförbundet, 2019). Nyfikenheten från idrottsrörelsen skapar också debatter kring elitsatsningar kontra de individer som stannar i miljön där det inte elitsatsade från en tidig ålder. Bergström (2024) skriver i sportbladet kring Patrik Brennings bok "Så vinner vi igen" och mer konkret kring selekteringen av ungdomar inom idrotten, där dem som är födda tidigt under året får en elitinriktad träningsmängd och kvalite medan de individer som är födda senare under året inte får samma möjlighet. Tidig selektering enligt Riksidrottsförbundet (2024) har inget stöd i forskningen som metod och kan vara problematiskt ur ett etiskt och moraliskt perspektiv, speciellt med barn och ungdomar. Riksidrottsförbundet (2024) beskriver hur det viktigaste för idrottsrörelsen blir att skapa trygga miljöer där barn och unga kan utvecklas som idrottare. Riksidrottsförbundet (2024) lyfter fram att det har blivit allt vanligare att barn byter förening i unga åldrar vilket i sin tur påverkar kontinuiteten i ledarskapet negativt. Då många lag leds av föräldrar till spelande barn, innebär barnens klubbyte ofta att dessa föräldrar inte längre stannar kvar som tränare. Fahlström (2016) beskriver hur flera forskare lyfter fram vikten av tränare med intresse för kontinuerlig utveckling. Detta arbete syftar till att undersöka vilka insatser som görs för att skapa kontinuitet bland ledare i form av eventuella samarbeten mellan föreningar i Göteborgsregionen som bidrar till tränarens utveckling. Vidare syftar arbetet till att undersöka hur dessa insatser kan främja goda utvecklingsmiljöer för föreningarnas spelare i relation till Riksidrottsförbundet (2024).

Syfte och frågeställningar

Syftet med detta arbete är att undersöka hur tränare talar om samarbete i relation till tränarens utveckling inom barn- och ungdomsfotboll.

Frågeställningar:

Hur talar tränare om organisering kring samarbete för tränare?

Vilka möjligheter och begränsningar finns inom ramen för föreningars samarbete?

Vilka gynnsamma aspekter finns inom ramen för samarbete internt och externt?

Bakgrund

Begrepp

En elitförening är en idrottsförening som har som huvudsakligt mål att utveckla idrottare på högsta tävlingsnivå. Fokus ligger på prestation, resultat och att nå framgång i nationella och internationella tävlingar. Elitföreningar kännetecknas av bra faciliteter, goda ekonomiska förutsättningar och avlönade tränare. En breddförening är en idrottsförening som fokuserar på att erbjuda idrottsverksamhet för så många som möjligt, oavsett ålder, kön, ambitionsnivå eller förutsättningar. Målet är att främja glädje i rörelse, gemenskap och hälsa snarare än tävlingsresultat. Breddföreningar kännetecknas av ideellt engagemang från individer och i många fall föräldrar vars barn som är aktivt i föreningen (Riksidrottsförbundet, 2024). I idrottssammanhang innebär samarbete att två eller flera föreningar, organisationer eller aktörer arbetar tillsammans för att uppnå gemensamma mål. Det kan handla om utbyte av kunskap och erfarenheter i form av tränarutbildningar och informella samtal mellan individer i föreningarna.

Fotbollens organisation

Svenska fotbollsförbundet (u.å.) beskriver den svenska fotbollens organisation och dess struktur. Det svenska fotbollsförbundet består av tre idrotter: fotboll, futsal och beachsoccer. Den högsta instansen för idrottande i Sverige är Riksidrottsförbundet där det svenska fotbollsförbundet är ett av många specialförbund under Riksidrottsförbundet som strukturerar och utvecklar de olika idrotterna (Svenska fotbollsförbundet, u.å.). Det övergripande ansvaret globalt har FIFA medan UEFA har ett liknande ansvar för fotbollen i Europa. Det svenska fotbollsförbundet är medlem i riksidrottsförbundet, UEFA och FIFA (Svenska fotbollsförbundet, u.å.). UEFA ansvarar som tidigare nämnt för Europa och mer konkret att organisera, genomföra och utvärdera klubbtagsturneringar som arrangeras i Europa, UEFA är det styrande organet i Europa (UEFA, u.å.). FIFA är det ledande organet i hela världen och där ingår bland annat organisering av världsmästerskapet tillsammans med att utveckla och reglera världsfotbollen (FIFA, u.å.). Svenska fotbollsförbundet har många uppgifter för att föra den svenska fotbollen framåt, bland annat administrera fotbollen i landet och företräda den utomlands. Den lokala fotbollen i Sverige består av 24 distriktsförbund som bedriver administration i respektive region (Svenska fotbollsförbundet, u.å.). I de olika distrikten bedriver föreningar verksamhet för Sveriges, drygt en halv miljon, aktiva fotbollsspelare (Svenska fotbollsförbundet, u.å.). I Sverige ägs föreningarna av medlemmarna, vilket innebär att det råder föreningsdemokrati i distriktens alla föreningar. Vidare innebär det att det är medlemmarna i föreningarna som röstar och tillsätter föreningens styrelse. Föreningarna beslutar om vilka som ingår i distriktets styrelse och distriktet väljer och röstar för den styrelse som är verksam inom det svenska fotbollsförbundet (Svenska fotbollsförbundet, u.å.).

Social, fysisk, psykisk och kulturell utveckling är delar som beskrivs av Riksidrottsförbundet (2019) och hur idrotten ger individer goda möjligheter för utveckling inom respektive områden. Idrottens verksamhet i olika regioner skapar samhörighet och lär individer vikten av ett gott samarbete med varandra, tillsammans med den fysiska aktivitet som kroppen är ämnad för vilket också påverkar individens välmående positivt (Riksidrottsförbundet, 2019). Samhällsutvecklingen påverkar individer

på olika sätt, stillasittande individer är allt vanligare, idrotten har som en central samhällsaktör en utmaning att nå fler individer och i synnerhet barn och ungdomar då levnadsvanor formas under de tidigare åren (Riksidrottsförbundet, 2024). Fotbollen och idrotten i allmänhet utvecklas i enlighet med samhällsutvecklingen och nyfikenheten från idrottsrörelsen kring nya influenser slutar aldrig. För att intressera medlemmar och bedriva en idrottsverksamhet krävs det att individer inom idrottsrörelsen träffas och diskuterar ideer och vågar prova dessa vägar för att tillsammans ta idrottsrörelsen framåt (Riksidrottsförbundet, 2019).

Barn- och ungdomsfotboll

Inom fotboll och mer specifikt ungdomsfotbollen är utvecklingen av ledare och spelare en central aspekt för att skapa kvalitativa och goda idrottsmiljöer. Genom att främja en trygg och inkluderande miljö där individens välmående, glädje och utveckling står i centrum, skapas goda förutsättningar för en positiv idrottsmiljö (Riksidrottsförbundet, 2024). Riksidrottsförbundet (2022) skriver hur svensk idrott vill möjliggöra idrottande för alla under hela livet oavsett ålder, bakgrund eller ambitionsnivå. I relation till aspekterna som behövs för att utveckla en god utvecklingsmiljö hos spelaren så behövs en god kunskap om tekniska, taktiska och fysiska kunskaper finnas hos tränaren. Vidare behövs en god kommunikationsförmåga för att kunna förmedla kunskapen i relation till en individanpassning för spelaren. Förmågan att se vilka tillvägagångssätt som varje individ behöver för att lättast kunna applicera kunskapen i praktiken. Machado m.fl. (2021) beskriver komplexiteten när det kommer till utvecklingen hos en fotbollsspelare, faktorer som individuella, miljömässiga och uppgiftsrelaterade. Riksidrottsförbundet (2019) beskriver hur idrottsrörelsen ska genomsyras av hög kvalitet och hur ledarna med andra verksamma individer i idrotten bär ett stort ansvar för utvecklingen av idrottande individer och tillgodose behoven av idrottande individer.

Svenska fotbollförbundet erbjuder tränarutbildningar med tekniska, taktiska och fysiska delar i utbildningsmaterialet. Utbildningarna sker i olika steg med progression i utbildningsmaterialet (Svenska fotbollförbundet, U.å). Distriktsförbunden ansvarar för att genomföra de grundläggande utbildningarna som erbjuds medan det svenska fotbollförbundet ansvarar för de utbildningar som tillkommer därefter. "Spelarna i svensk fotboll behöver och förtjänar kunniga och ansvarsfulla tränare som kan inspirera alla spelare till ett livslångt fotbollsintresse" (Svenska Fotbollförbundet, u.å.). Diskussionen om hur utveckling bör ske och under vilka former är ett ständigt ämne för debatt, både för ledare och spelare. Diskussionen handlar om att väga informella kontra informella träffar mellan tränare och spelare samt vilken metod som bör användas för en progression i utvecklingen hos ledare och spelare i ungdomsfotbollen..

Dohlsten m.fl (2021) beskriver hur utveckling bland ledare främst sker under informella samtal där tekniska-, taktiska- och ledarskapsfärdigheter utbytes. Vidare beskrivs hur lärandet inte har ett specifikt syfte. Fotbollsförbundet erbjuder som nämnt ovan formella utbildningar med utgångspunkt i den tekniska och taktiska attributen som tillkommer med sporten dock så saknas det sociala, holistiska och pedagogiska inslagen som behövs med den ökade komplexiteten kring utbildning av idrottare (Dohlsten m.fl., 2021).

Tränares utveckling

Hertting m.fl. (2022) beskriver när en grupp människor möts på en och samma plats med likadana intressen och hur detta skapar möjligheter för lärande och diskussion. Vidare beskrivs engagemanget som barn- och ungdomstränare som en resa där lärandet sker längs vägen, där tränare följer barnen under ett par år innan barnen alternativt tränare går vidare inom respektive idrottskarriär (Hertting m.fl., 2022)

Fahlström (2016) beskriver vikten av kompetenta ledare och beskriver att förhållningssättet som tränare väljer att utgå ifrån påverkar träningsgruppens klimat. Tränarkompetensen behöver inte vara personbunden utan behöver finnas i tränargruppen där erfarenheter och diskussioner förs mellan tränarna för att skapa bästa möjliga förutsättningar för laget och på detta sätt blir också miljön inte lika beroende på eventuella förändringar i tränarstaben (Fahlström, 2016). Tränare bör se andra tränare som en tillgång och inte en rival som försöker avancera karriärmässigt. Genom att idrottsorganisationer organiserar tillfällen där tränare ges möjlighet till att träffa andra ledare för diskussion och erfarenhetsbyte skapas en möjlighet till att gemensam förbättring som ledare (Fahlström, 2016).

Traditionella tränarutbildningar har fått en del kritik i enlighet med Dempsey m.fl. (2021), oftast handlar dessa formella utbildningar om träningslära och tekniskt utförande kontra alla de olika aspekter som idrotten består av. Andra menar på att blandningen av informell och formell utbildning har gett dem mestadels de lärdomar de besitter (Carlsson, 2013). Coaching Effectiveness Training är ett utbildningsprogram vars primära syfte är att förbättra ungdomstränares beteende så att fler ungdomar stannar kvar inom sin respektive idrott och gör det med glädje (Carlsson, 2013). Den idrottsliga kompetensen i denna utbildning blir sekundär då fokus istället ligger på hur ledare kan agera uppmuntrande och vara positiva i sitt tränarskap, vidare väcks intresset om ett fokus på beteenden kan öka de idrottsliga färdigheterna hos utövarna (Carlsson, 2013).

Formell tränarutbildning har traditionellt sett haft en stark ställning och bedrivs nästan uteslutande i klassrumsbaserade miljöer. Denna typ av formellt lärande erbjuds av utbildningsinstitutioner och högre lärosäten (McQuade m.fl., 2015). Tränare värderar oftast denna typ av lärande lägre på grund av den avsaknad av erfarenhetsbaserade möjligheter att tillämpa och reflektera över lärandet, det mest värdefulla lärandet sker i den kontext den utövas såsom löparbanan, fotbollsplanen och basketplanen (McQuade m.fl., 2015). Informellt lärande uppmuntrar tränare att tänka problemlösande och hitta lösningar i verkliga situationer. Tränare som är nyfikna och vill utvecklas genom egna erfarenheter och har förmågan eller får stöd att reflektera över sin tränargärning så kan informellt lärande vara både relevant och väldigt givande (McQuade m.fl., 2015).

Dohlsten m.fl. (2021) genomförde en aktionsforskningsansats och undersökte hur elittränare reflekterar kring deras vardagliga praktik. Vidare undersöktes hur lärande sker i form av interaktioner med andra elittränare. Studien utförde observationer vid 14 tillfällen över en tvåårsperiod och mer konkret så observerades tränarträffarna där erfarenheter utbyts. Erfarenhetsutbyte och diskussion kring roller i föreningen med ansvarsområden som tillkommer formade vägen framåt för reflektion och lärande i en informell miljö (Dohlsten m.fl., 2021). Resultatet visade att tränare uttryckte en upplevd begränsning i sin kompetens inom centrala områden för idrottslig utveckling, såsom psykologi och pedagogik. Sammanfattningsvis så konstateras det informella lärandet som en viktig aspekt i elittränares utveckling och detta då i ett samarbete med andra tränare (Dohlsten m.fl., 2021).

Antalet ledarstilar och tillvägagångssätt för inläring är många och en av dem är problem based learning, vilket är en undervisningsmetod som använder realistiska problematiska scenarier för att främja eget och kritiskt tänkande hos individer som i ett senare skede kan föras in i praktiken (Jones & Turner, 2006). Problem based learning syftar till som tidigare nämnt ett kritiskt tänkande, en analytisk förmåga för att angripa problem och ett logiskt tillvägagångssätt (Jones & Turner, 2006). Problem based learning är inget traditionell tillvägagångssätt i form av en utbildning med en "sanning" utan mer i riktning och i enlighet med Dohlsten m.fl. (2021) kring reflektion och diskussion mellan deltagarna för att utveckla deltagande individer.

Vägen framåt för tränarutveckling diskuteras i relation till en förbättrad spelarutveckling som beskrivs av Clements & Morgan (2015), talangutveckling är en process som innehåller diverse olika aspekter såsom självledarskap och motivation och hur dessa områden sammantaget har en positiv och stigande kurva i en effektiv coachning miljö. Det motivationsklimat som skapas och råder är det tränaren som utgör och bibehåller eftersom tränaren ansvarar för planering och genomförande av träningar och ge feedback till spelare (Clements & Morgan, 2015). Tränarutvecklingen och dess utbildning är viktig för en ökad och förbättrad spelarutveckling, utifrån alla de olika aspekter som en idrottare presterar under (Clements & Morgan, 2015).

Metod

Den här studien är baserad på semistrukturerade intervjuer vilket innebär att alla deltagare får samma frågor men med möjlighet att berätta fritt. Frågorna är öppna och behöver inte ställas i samma ordning till alla och det finns utrymme till att ställa följdfrågor (Kristensson, 2014). Studien har även en kvalitativ studiedesign där de semistrukturerade intervjuerna analyserades genom en kvalitativ innehållsanalys. I de semistrukturerade intervjuerna som utfördes syftades det till en ökad förståelse till det rådande klimatet i ungdomsfotbollen i Göteborg och mer konkret vilka relationer mellan föreningarna som existerar för att främja spelar- och ledarutveckling. Både externa och interna samarbeten granskades i de semistrukturerade intervjuerna för att få en ökad förståelse tillsammans med vetenskaplig litteratur kring ämnet. Semistrukturerade intervjuer utfördes för att få en inblick från individer med kompetens och erfarenhet av ämnet. Struktur, organisation samt vilka möjligheter och utmaningar som förekommer vid ett samarbete granskas.

Urval

Studien använde sig av ett avsiktligt urval, vilket betyder att personer som bedömdes vara till nytta av studiens medvetet valdes ut (Kristensson, 2014). Följande kriterier gällde beroende på ifall det var en elitförening eller breddförening. Kriterierna för att det skulle räknas som en elitförening var tydliga krav på prestation och engagemang, arvoderade tränare/ledare, strukturerade träningsprogram för alla lag och samarbete med förbund och elitmiljöer. Medan kriterierna för att det skulle räknas som en breddförening var ideellt engagemang, öppenhet och inkludering oavsett ambitionsnivå eller förutsättningar, samt att föreningarnas mål var att främja rörelseglädje, gemenskap och hälsa snarare än tävlingsresultat.

Respondenterna i studien är ledare inom olika föreningar i Göteborgsområdet. Samtliga är män och har varierad erfarenhet och uppdragsbeskrivning (se tabell 1). För att skapa en tydlighet om vad respondenterna svarar har författarna valt att kalla alla för Ledare i resultatet

Tabell 1

Respondentens roll		Föreningens organisation	Ålder	Erfarenhet	Ideellt/Arvoderad/Anställd
Zonutvecklare	Tränare X	Stor elitförening >700 medlemmar	30-39	5 års erfarenhet av uppdraget	Anställd
Utbildningsansvarig	Tränare Y	Stor elitförening >700 medlemmar	65-75	10 års erfarenhet av uppdraget	Anställd
Klubbchef	Tränare Z	Stor breddförening <500 medlemmar	25-35	3 års erfarenhet av uppdraget	Anställd
Akademitränare och ungdomsansvarig	Tränare Å	Stor elitförening >600 medlemmar	20-30	1 års erfarenhet av uppdraget	Anställd
Akademichef	Tränare Ä	elitförening >300 medlemmar	30-40	4 års erfarenhet av uppdraget	Anställd
Ordförande och tränare	Tränare Ö	Stor breddförening <500 medlemmar	45-55	6 års erfarenhet av uppdraget	Ideellt och arvoderad

Tillvägagångssätt

I början av arbetet kontaktades klubbar utifrån urvalskriterierna för att kunna boka in intervjuer på kortast tid möjlig. I inbjudan till intervjuerna så skickades det med information om vad intervjun handlade om för att föreningarna skulle få en uppfattning om vad arbetet gick ut på. Sammanlagt kontaktades fyra elitföreningar och fyra breddföreningar, där två breddföreningar inte svarade. Nästa steg i arbetet var att konstruera en intervjuguide som skulle användas vid intervjuerna. Intervjuguiden (se bilaga 1) formulerades med hjälp av litteratur och egna erfarenheter. Frågorna bestod av sex kategorier: Bakgrund och roll, syn på samarbete, samarbetets syfte och påverkan, ledar- och kompetensutveckling, spelarutveckling samt framtid och reflektion. Varje kategori bestod av tre till sju frågor.

Efter att intervjuguiden skapades var det dags att börja intervjua ledarna från respektive förening. Samtliga intervjuer hölls via Zoom då det var den mest effektiva metoden för samtliga parter. Zoom blev den mest effektiva metoden då alla personer som intervjuades har sina egna uppdrag i sina klubbar runt omkring Göteborg, det blev då mest tidseffektivt för ledarna samt för författarna att hålla intervjuerna över zoom istället för fysiskt på plats. Zoom gjorde det även möjligt att enkelt spela in intervjuerna med bra ljudkvalité till transkriberingen. Vid starten av intervjun informerades deltagaren om vad syftet med arbetet var, att intervjun kommer att filmas och att svaren bibehålls konfidentiellt samt att det är helt valfritt för deltagaren att välja vad hen vill svara på. Intervjuerna höll på mellan 45 minuter och 1 timme och 10 minuter. Båda författarna var med på två av intervjuerna tillsammans och sedan hade författarna ytterligare två intervjuer själva.

Analys

Efter att datainsamlingen var gjord påbörjades en kvalitativ innehållsanalys, vilket var arbetets val av metod. Kvalitativ innehållsanalys syftar till att analysera datan och skapa olika kategorier med eventuella tillhörande underkategorier där varje kategori från en benämning (Kristensson, 2014).

Inledningsvis transkriberades intervjuerna genom att båda författarna lyssnade igenom intervjuerna och säkerställa att det som sagt transkriberats korrekt. Först efter att all data transkriberats påbörjades det en sortering av allt material för att hitta samband och mönster. Till innehållsanalysen skapades tabeller med meningsbärande enheter, kondenserad meningsenhet, kod, kategori och tema. Tabellerna var utformade utifrån Kristensson (2014) handbok i uppsatsskrivande och forskningsmetodik för studenter inom hälso- och vårdvetenskap. De meningsbärande enheterna bestod exakt utav vad som den intervjuade personen hade sagt i intervjun efter att svarat på en fråga. Sedan kondenserades den meningen som till sist fick en kod. I arbetet fick vi göra om kodningen efter att i första vändan skrivit ett tema till kondenseringen först. Det gjorde att vi fick läsa om alla meningsbärande enheter och kondenseringen, efter det gick det att skriva om kodningen.

I samband med omskrivningen kunde vi kvalitetsgranska våra meningsbärande enheter och rensa bort några meningar som vi ansåg inte svarade på vårt syfte. Därefter delade vi upp alla koder i sju kategorier som blev, Spelarutveckling, Samarbete med elitförening, Utbildning för ledare inom föreningen, Utbildning för externa ledare, Informell tränarutveckling, personbaserat samarbete och samarbete med lokal förening. Dessa koder delades sedan in i två teman vilket var tränarutveckling och samarbete mellan fotbollsföreningar (se tabell 2).

Tabell 2

Meningsbärande enhet	Kondensering	Kod	Kategori	Tema
Utbildar vi tränarna i breddklubbarna så når vi indirekt många spelare – men vi borde göra mer direkt också	Utbildar tränare i breddklubbar för att nå fler spelare indirekt, men vi borde vara mer direkt också	tränarutbildning för lokala förenings tränare med spelarutveckling i fokus	Utbildning för externa ledare	Tränarutveckling
Nu har vi [förening] som ett exempel. De vill jobba med sin spelarutbildningsplan. Och då pratar, frågar de även hur kan den se ut? Och så försöker jag liksom sparra dem i det. Men hur vill ni att den ska se ut och sedan göra jobbet och? Men det finns ju saker som föreningen mår bra av att börja med som förhoppningsvis på sikt också ger de en trygghet i att skapa bra. Utvecklande trygga positiva miljö senare så att där är kanske mer återigen så här inspirera samverkan och också sparra dem i vissa saker.	[Förening] vill jobba med sin spelarutbildningsplan och frågar hur den kan se ut. Jag försöker sparra dem, hur vill ni att den ska se ut? Föreningen mår bra av att börja med vissa saker som på sikt skapar trygga, utvecklande, positiva miljöer. Det handlar om inspiration och samverkan.	Samarbete med lokal förening kring spelarutbildning och goda utvecklingsmiljöer	Samarbete med lokal förening	Samarbeten mellan fotbollsföreningar

Resultat

Resultatet visar på två övergripande teman, tränarutveckling och samarbete mellan fotbollsföreningar. Dessa teman består av sju kategorier som konkretiserar resultatet ytterligare. *Spelarutveckling* där samarbete med lokala föreningar görs för en positiv spelarutveckling, internt och externt samarbete för att främja spelarutvecklingen. *Utbildning för ledare inom föreningen*, där den interna strukturen är utformad för utbildning av föreningarnas egna ledare och tränare och även de svårigheter som påvisas med att nå alla tränare med det interna utbildningsinnehållet. *Utbildning för externa ledare*, konkretiserat utifrån kategorin som utgår ifrån formella tränarutbildningar för lokala lag inom närområdet och föreningars zonutvecklingsområde. *Informell tränarutveckling*, beskriver hur samarbeten mellan föreningar främjat erfarenhetsutbyten mellan föreningarnas tränare. Internt erfarenhetsutbyte i föreningar under tränarmöten som hålls veckovis påvisas också.

Samarbete med elitförening, elitförening som utbildar lokala föreningar i bland annat organisationsstruktur och utbildningsinnehåll. Det förekommer formella tränarutbildningar som en del i samarbetet mellan elit- och breddföreningar. *Personbaserat samarbete*, mer konkret så beskrivs relationerna i form av skapande och underhållning och vilka former dessa uppstår i. *Samarbete med lokal förening*, för att bland annat främja en god utvecklingsmiljö och en positiv spelarutbildning med föreningar i närområdet. Rekrytering av duktiga ledare och spelare är också en aspekt som presenteras i kategorin.

Tränarutveckling

Utbildning för ledare inom föreningen

En ledare beskriver hur struktur, planering och träningsmetodik bör läggas upp och hur den ska utföras på ett visst sätt. Samma ledare arbetar i en akademiförening och bifogar informationen vidare till ungdomsledarna, så helheten blir så bra som möjligt. Vidare beskriver ledaren hur föreningen har mellan 75-100 ungdomsledare beroende på vilka som är aktiva. De beskriver hur det alltid är samma tränare som dyker upp vid interna föreläsningar kring bland annat träningsmetodik, planering och genomförande av träning. Oftast är det bara huvudtränaren i de olika lagen som tar del av den interna utbildningen, vilket bara når en bråkdel av alla föreningens ungdomsledare. Det gör det till en utmaning att nå föreningens ungdomsledare med intern utbildningsmaterial. En annan ledare beskriver hur utmaningarna blir att få ut det här till de som behöver det allra mest, främst om föreningen håller interna eller externa utbildningar eller workshops att dem yngsta föräldrartränarna som kanske egentligen bara är här för att sätta upp koner och får med dem på det här utbildningarna så att lägsta nivån höjs.

Interna tränarutbildningar där föreningen försöker att så många som möjligt är så högt utbildade som möjligt av ledarna, krav internt och från förbund. Vidare berättar tränaren hur föreningen har utbildningsmaterial internt i form av dokument och videoinspelade föreläsningar. Policydokument som ger ledare verktyg för hur det ska bedriva sin verksamhet.

Vi har också interna krav, exempelvis att en ska ha gått i UEFA C i alla fall i varje ålder, (Tränare Å, 2025)

Ledarträffar styrs oftast av föreningspolicy, där det är dokument som försöker sätta vägen för klubben och att det är föreningen som bestämmer och inte lagen. Det kan innebära att en förening kommunicerat en ny tränarutbildningsplan om vad som är relevant i form av vilka tränarutbildningar tränarna ska gå där det ska vara så konkret som möjligt av vilka förväntningar som finns på tränarna. En ledare beskriver vidare hur det inte finns någon bortförklaring till att inte gå ledarutbildningen. De talar också om vikten av uppföljning av ledarutbildningmaterial, beteenden kan diskuteras under ledarutbildning och hur det ska appliceras, den behöver följas upp och arbetas med på fotbollsplanen.

Utbildning för externa ledare

Flera ledare beskriver hur de arbetar med tränarutbildningar med lokala lag inom närområdet. Detta sker genom att vissa av föreningarna har en anställd i föreningen som kallas för zonutvecklare, vilket innebär att den personen har blivit tilldelad en zon inom Göteborg där personen håller utbildningar för föreningar som är inom samma zon.

Vi håller utbildningar tillsammans i ett så kallat västra nätverket då där vi planerar och håller utbildningar tillsammans (Tränare Z, 2025)

Vidare talar de också om vad zonutvecklarna brukar utbilda de mindre breddklubbarna i. Utbildningsmaterialet är olika spelformer som tre mot tre, fem mot fem, samt att zonutvecklaren håller i SVFF D och UEFA C. Flera av ledarna berättar vidare att lokala föreningar inom sina zoner har förtur till dessa utbildningar.

Informell tränarutveckling

Ett antal ledare beskriver hur de har haft avstämningsmöten med andra klubbar som de har haft samarbeten med och under dessa möten diskuterar båda parterna om hur deras upplevelse kring samarbetet fungerar, samt att de ifrågasätter aspekter som de inte tycker har fungerat bra på ett konstruktivt sätt. De berättar även hur ledare från föreningarna åker på gemensamma ledarmöten med andra klubbar där de byter erfarenhet med varandra samt diskuterar upplägg av träningar.

Vi har tränarträffar varje vecka där vi diskuterar utveckling och träningsmetodik med fokus på att både spelare och tränare ska utvecklas (Tränare Y, 2025)

Flera ledare beskriver även hur deras föreningar jobbar med ledarmöten internt. Ett tillfälle där de ideella ledarna på ungdomssidan har kvartalsmöten där alla lagens ledare är med och diskuterar olika spelformer samt att ledarna i föreningarna med minst en anställning på 50% eller mer har veckomöten. Dock beskriver flera ledare att de arvoderade och anställda ledarna diskuterar mer detaljerat under deras möten, om hur ledarna och tränarna skall tänka kring träning ur ett fysiologiskt och biologiskt perspektiv.

Spelarutveckling

Ett flertal ledare beskriver värdet av att samarbeta med lokala föreningar då det ökar värdet på både ledare och spelare i området och höjer nivån på fotbollen allmänt. Ledarna menar att föreningarna har insett att med hjälp av att anställa en person som kan koordinera dessa utbildningstillfällena leder till en högre anställningsgrad av ledare mellan föreningarna som samarbetar på grund av att de mindre breddföreningarna får en högre kompetens kopplat till fotbollsutvecklingen av både spelare och ledare

En ledare beskriver att man har en individuell utbildningsplan till spelarna, utbildningsplanen sträcker sig från att de är tio år till att de blir seniorspelare. Ledaren menar att när de har samarbeten med andra lokala föreningar för att låta de bättre spelarna testträna på en högre nivå, blir det sedan lättare för dem att byta klubb. Samt att de lokala breddföreningarna får möjligheter att behålla sina spelare och ge dem möjligheter till en fortsatt utveckling i sin hemmiljö.

Vi har samarbeten med (Förening 1), (Förening 2) och (Förening 3), syftet var att deras bästa spelare skulle få chansen att träna med oss (Tränare Y, 2025)

Detta blir då gynnsamt för de föreningarna när de får en möjlighet att samarbeta med större föreningar så att de kan behålla sina spelare. Detta stärks då flera ledare pratar om att man vill kunna erbjuda till exempelinspirationsträningar för lokala föreningars spelare, samt att kunna erbjuda en högre frekvens av utbildningsträningar för spelare som inte är med i föreningen.

Samarbeten mellan fotbollsföreningar

Samarbete med elitförening

En ledare beskriver hur deras seniorverksamhet har haft ett samarbete med en elitförening. Samarbetet fungerade genom att breddföreningens A-lag bestod utav hälften av elitföreningens egna spelare som inte var tillräckligt duktiga för att spela i elitföreningens A-lag. Detta gynnade båda föreningarna genom att elitspelarna fick mer speltid och möjligheter att utvecklas själva och breddföreningen fick möjligheten att träna med elitspelare samt jobba nära med en elitförening.

Samarbetet gav oss tro på att vi är en bra klubb och mycket engagemang runt omkring oss, vilket hjälper oss att utveckla klubben (Tränare Z, 2025)

En annan ledare berättar om ett annorlunda samarbete de har med en internationell elitförening där man jobbar med att implementera den internationella föreningens metodologi till sin egen verksamhet. Med hjälp av detta samarbetet försöker föreningen skapa sin egen typ av fotboll jämfört med andra elitklubbar i området.

Flera ledare beskriver även hur de ger stöd till breddföreningar i närområdet genom att utbilda föreningarna i organisationsstruktur och verksamhetsplanering. På detta sätt så bidrar elitföreningar med att höja nivån på samtliga breddföreningar i respektive närområde. Flera ledare menar att dessa typer av samarbeten mellan bredd- och elitförening har adderat en höjning av kompetens inom

fotbollskunskap hos breddföreningarna som deltagit på exempelvis formella tränarutbildningar som elitföreningen arrangerat.

Samarbete med lokal förening

Flera ledare berättar hur de har någon form av samarbete med föreningar i närområdet. Det kan vara till exempel att en elitförening inte tar in spelare som söker sig till föreningen i relation till att de potentiellt inte är bosatta inom föreningens upptagningsområde eller att elitföreningar inte försöker rekrytera fler spelare från breddklubbarna innan en specifik ålder. Allt detta bidrar till att det skall finnas så många lag som möjligt och främja spelarutveckling. Denna typ av samarbete menar ledarna att bidra till att skapa en trygghet och på lång sikt skapa en utvecklande och positiv miljö för ledare och spelare.

Vi hade ett samarbete med fyra klubbar när vi flyttade till en ny ort 1996, för att inte stjåla ungdomar från dem. (Tränare Y, 2025)

Ett antal ledare berättar att när de jobbar på detta sätt har deras förening sett att fler duktiga ledare och spelare kommer naturligt till deras elitförening när de blir äldre och är redo att ta nästa steg i deras utveckling.

En annan ledare beskriver en utmaning föreningen har haft, där de ibland inte haft tillräckligt med spelare i en ålderskull för att skapa ett lag. Då berättar ledaren att man tillsammans med andra klubbar skapat ett gemensamt lag med en annan förening för att se till så att alla spelarna får spela. Laget har då spelat under ett gemensamt namn med båda föreningarnas namn i laget.

Personbaserat samarbete

Flera ledare beskriver hur samarbeten är väldigt personberoende genom att samarbeten kan vara i andra former som telefonkontakt och lunchmöte, detta för att kunna skapa en tät dialog med varandra. Detta är då på grund av att personer byts ut på olika positioner inom föreningar hela tiden av olika anledningar och då behövs det jobbas med relationerna hela tiden då det kan vara nya personer som man jobbar med varje säsong.

Samarbeten måste underhållas, det är en färskvara och måste bygga på relationer för att funka över tid (Tränare Z, 2025)

Flera ledare berättar också att när man skickar sina ledare på olika tränarutbildningar blir det ett tillfälle att bygga och bibehålla relationer med andra ledare och föreningar då man tillbringar tid tillsammans på utbildningar och får en chans till erfarenhetsutbyte med varandra. Dessutom kan detta leda till något slags nätverk man bygger upp med andra föreningar så att man kan ta hjälp av varandra.

Diskussion

Metoddiskussion

Inför arbetets start gjordes en djupdykning inom alla förhållningssätt och riktlinjer, i dels om vad som är etiskt korrekt och vad som var görbart inom tidsramen som arbetet utgjorde. Det var även viktigt att säkerställa att det fanns tillräckligt med vetenskaplig litteratur som stödde arbetets syfte för att se till så det fanns en grund i själva arbetet, samt stärka det.

Intervjupersonerna som deltar är helt anonyma och deltar under individuella intervjuer. Ingen yttre påverkan har skett i intervjupersonernas åsikter med deltagande från andra individer utan det har ägt rum helt anonymt. Detta i enlighet med Kristensson (2014), "Intervjun ska dessutom skrivas ut oidentifierat. Det betyder att alla namn på personer eller platser ersätts med till exempel ett X och därefter med ett förtydligande inom parentes. Flera etiska aspekter har tagits hänsyn till under förberedelser och genomförande av arbetet såsom att bibehålla anonymiteten för deltagande individer under hela arbetets gång och en noggrann information till respektive deltagare hur insamlad data behandlas och presenteras. Deltagande individers integritet respekteras i form av noggrant utformade intervjufrågor där det var upp till individen att svara eller avstå att svara kring ett specifikt ämne. Deltagarna fick möjlighet vid önskan att få tillgång till intervjufrågorna för att kunna förbereda sig.

Utförningen av arbetets intervjufrågor visade sig ge tillräckligt med data vilket också var en del i arbetets förberedelser att just forma frågor som gav arbetet data att utgå ifrån i relation med tidigare forskning kring ämnet. Vissa av intervjufrågorna kan uppfattas som retoriska där vi i förberedelsefasen varit beredda på detta och förberett eventuella följdfrågor för att ges ett mer utvecklat svar, detta behövdes dock inte i en så stor utsträckning då intervjupersonerna gladeligen delade med sig av information och åsikter kring det aktuella ämnet som undersöktes på ett utförligt sätt. Det insamlade materialet transkriberades noggrant för att fånga precis det som intervjupersonerna diskuterade, vilket i ett senare skede gav arbetet meningsbärande enheter vilket visade sig vara en svårighet att fånga det mest essentiella kopplat till arbetets syfte. Även formulering kring frågeställningar visade sig vara en svårighet, eventuella omformuleringar på följdfrågor för att vara inom ramen för arbetets syfte visade sig vara en utmaning.

Den kvalitativa innehållsanalysen som genomfördes för att granska de semistrukturerade intervjuerna har en hög tillförlitlighet genom det presenterade svaren från intervjuade individer i löpande text. Där kärnan av svaren fångades, mindre justeringar utfördes i kodningen för att strukturera materialet till mer konkretiserat. Dessa justeringar påverkade inte innehållets mening utan en säkerställan att det centrala i meningarna fångades utfördes under arbetets gång. Detta i enlighet med hur Vetenskapsrådet (2024) beskriver publicering och kommunikation, transparens och ärlighet ska genomsyra publikationer av kommunikation och informations spridning.

Några konsekvenser i arbetet som eventuellt har uppstått är att alla respondenter som intervjuats är män, de har olika mängder av erfarenhet och att respondenterna har olika uppdragsbeskrivningar. En eventuell konsekvens av att bara intervjuat män i arbete är att det bara funnits ett manligt perspektiv på hur man ser på tränar- och spelarutveckling samt samarbete. Om en kvinnlig deltagare intervjuats hade deras syn på samarbete och tränar- och spelarutveckling kanske sett annorlunda ut.

Den andra konsekvensen med de intervjuade respondenterna är att samtliga deltagare har olika mängder av erfarenhet och dessutom lite olika uppdragsbeskrivningar i samtliga föreningar där de jobbar. Konsekvensen med detta är att vissa utav deltagarna kanske inte har tillräckligt med erfarenhet inom sitt uppdrag för att ha en full förståelse för det dem arbetar med än, samt att tankesättet mellan de med mycket erfarenhet och lite kanske skiljer lite för mycket till när de svarade på frågorna under intervju. Viktigt att uppmärksamma är att alla respondenters uppdragsbeskrivningar skiljer sig åt, vilket kan påverka tankesättet kring frågorna som ställts. Detta kan då också påverka hur de svarat på frågorna i med att alla jobbar och tänker lite olika kring samarbeten och utveckling vilket kan då påverkat resultatet.

Andra saker som kan ha påverkat resultatet i arbetet är intervjuguiden, det geografiska området och att det var föreningar som inte svarade på intervjufrågan som skickades ut. I och med att det var författarnas första intervjuguide de skrivit så blev den inte perfekt, detta märktes under transkriberingen då författarna inte fått all information man letat efter samt att respondenterna pratat om mycket som inte var relevant till arbetet. En lärdom som författarna tar med sig av detta är att gå igenom intervjuguiden två till tre gånger extra innan man börjar med intervjuerna. Detta på grund av att då kan eventuellt intervjun kortas ner för att bara få med relevanta frågor till arbetet. En annan tanke författarna fick efter intervjuerna var att respondenterna lätt svävade iväg när de svarade på frågorna, de kunde börja prata om en sak och sen börja prata om något helt annat. Där får författarna ta med sig att leda intervjuerna bättre så att bara relevanta saker pratas om.

Då två breddföreningar inte svarade på förfrågan om att delta, kan detta ha påverkat resultatet genom att det blev en ojämn mängd av elit- och breddföreningar. Alltså fick författarna en ojämn mängd av elitföreningar- och breddföreningar. Detta kan ha påverkat resultatet genom att det saknas lite mer perspektiv från breddföreningarna gällande samarbeten, spelar- och tränarutveckling. Dessutom valde författarna att bara intervju ledare från föreningar i Göteborgsområdet. Detta kan eventuellt också påverkat resultatet då författarna bara fått Göteborgsområdets syn på samarbete, spelar- och tränarutveckling inom fotboll. Något som författarna tar med sig är att till framtiden kanske försöka intervju ledare från till exempel Stockholm, Skåne och Norrland för att få ett större perspektiv på hur man ser på samarbeten och spelar- och tränarutveckling kring hela landet. För resultatet nu svarar bara på hur ledarna i Göteborg ser på detta.

Resultatdiskussion

Tränarutveckling genom samarbete

Interna och externa samarbeten påvisades i olika former såsom ledarkonferens, extern tränarutbildning, intern tränarutbildning, veckomöte med föreningens anställda, kvartalsmöten för ungdomstränare, extern utbildning av zonutvecklings föreningar etc. Formella och informella utbildningstillfällen påvisades där träffarna syftar till att öka kunskapen hos praktiserande tränare i enlighet med (Mallet m.fl., 2009). Även Hertting m.fl. (2022) beskriver tillfällen där ledare befinner sig på en och samma plats som ett tillfälle där kunskap utbyts under olika former.

Elitföreningar- och breddföreningar utförde intern utbildning på olika sätt. Elitföreningar visade på mera kontinuerliga träffar med föreningens tränare där träningsmetodik, fysiologiska och biologiska aspekter diskuterades. Breddföreningar visade på intern utbildning av föreningens tränare i samarbete med andra föreningar i form av träffar på ledarutbildningar. Tillvägagångssätten visar sig vara olika,

dock så finns det gemensamma drag som diskuteras såsom diskussion kring en mer positiv och förbättrad spelarutveckling vilket i ett senare skede ökar medvetenheten hos tränarna vilket i ett senare stadium leder till ledarutbildning.

Extern tränarutbildning påvisades i form av utbildning av föreningar och ledare inom en specifik zon, föreningar har anställda personer med ansvar för bland annat tränarutbildningar för föreningar som ingår i zonen. Utbildningsmaterialet kunde variera till allt ifrån rådande spelformer i Sverige och utbildningsmaterial från Svenska fotbollförbundet. Här påvisas alltså en samverkan mellan föreningarna i form av tränarutbildningar.

Dohlsten m.fl. (2021) beskriver hur tränarmöten skapade möjligheter och lärde tränarna att reflektera, vidare hur reflektionen tillsammans skapade ett sammanhang för tränarna. Vilket också visar sig i arbetets resultat, intern diskussion med föreningens ledare skapade ett sammanhang där spelformer, spelarutbildning kunde diskuteras vilket i ett senare skede ledde till ledarutbildning.

Med tanke på Dohlsten m.fl. (2021) resultat kring hur reflektion och medvetenhet ökades genom tränarmöten så stärker det vikten av att arrangera dessa träffar oftare vilket också visade sig som en gynnsam aspekt i den interna tränarutbildningen med de interna föreläsningar och ledarträffar som arrangerades och även om de inte når alla så möjliggör detta enligt Dempsey m.fl. (2021) och Dohlsten m.fl. (2021) ett socialt sammanhang för lärande. Där tränare inte bara får ny kunskap utan också gemensamt diskuterar och utvecklar sin förståelse kring spelformer och träningsmetodik etc. Detta stärker både samhörigheten och gemenskapen i föreningen.

Resultatet belyser en påtaglig utmaning i att genomföra lärandetillfällen både inom föreningen och i samverkan med andra föreningar. Det handlar inte enbart om att skapa innehållsrika utbildningar utan också om att överkomma praktiska hinder såsom att samordna ideella ledare med olika åtaganden, scheman och förutsättningar. Riksidrottsförbundet (2024) beskriver hur idrottssverige i stor utsträckning utgörs från den ideella kraft och eldsjälur som finns runt idrotten. Denna problematik återspeglas även i Mallet m.fl. (2009) som lyfter fram svårigheten i att identifiera och tillämpa de mest effektiva metoderna för att samla individer i gemensamma sammanhang.

Att elitföreningar genomför kontinuerliga utbildningsträffar kan tolkas som ett uttryck för ett mer systematiserat lärande (Dohlsten m.fl., 2021). Medan breddföreningar i större utsträckning är beroende av samverkan med andra aktörer. Detta belyser den organisatoriska utmaning som Riksidrottsförbundet (2024) beskriver där ideella strukturer påverkar möjligheten till en enhetlig ledarutbildning för föreningarnas tränare. En svårighet som också understryks av Jones m.fl. (2017), som berättar hur utveckling och upprätthållandet av ett partnerskap kommer med sina utmaningar, något som också återspeglades i resultatet.

Spelarutveckling genom samarbete

Samarbete mellan föreningar påvisades kring spelarutveckling i form av att spelare fick möjlighet att träna med ett annat lag för att ställas inför en bättre och mer utmanande miljö. Detta blev inte bara ett sätt att utveckla spelarna utan även ett sätt för föreningen att skapa en attraktiv och motiverande miljö att träna på. Detta då genom att spelarna såg vad goda prestationer kunde leda till och föreningen kunde då behålla sina mest ambitiösa spelare och erbjuda sina bästa spelare en tillräckligt stimulerande miljö i samverkan med en annan förening.

Denna typ av utvecklingsfokus kan även sättas i relation till Moran m.fl. (2024) som beskriver olika faktorer som påverkar vilka fotbollsspelare som lyckas ta sig hela vägen till elitnivå, bland annat självförtroende och tekniska aspekter. Eventuella begränsningar med detta utvecklingsverktyget blir att hålla kvar de mest ambitiösa spelarna så att de inte lämnar sin klubb för tidigt, med andra ord blir det upp till båda föreningarna att se till så att spelarna stannar så det inte blir någon tidig form av selektering. Av alla faktorer som påverkar vilka spelare som lyckas, menar Moran m.fl. (2024) att det är avgörande att erbjuda flera olika utvecklingsmöjligheter innan det sker någon form av permanent selektering.

Föreningssamarbete

Samarbete mellan breddförening och elitförening beskrivs i resultaten ur positiva termer, främst för dem fördelarna bägge parter fick av samverkan. Elitföreningens bästa spelare som inte tog en plats i A-laget gavs istället chansen för spel och utveckling tillsammans med breddföreningens spelare som gavs utvecklingsmöjligheter med elitspelare. I enlighet med Moran m.fl. (2024) så gav elitföreningen en alternativ utvecklingsmöjlighet istället för en alltför tidig selektering av spelarna. Ett intressant samarbete påvisades i resultatet där två elitföreningar samarbetade och där en av föreningarna implementerade den ena föreningens träningsmetodik och synsätt på hur fotboll ska spelas och läras ut.

Samarbeten mellan föreningar i närområdet påvisades, utvecklingsmöjligheter utifrån spelarens bästa i enlighet med Moran m.fl. (2024) visade sig i form av elitföreningar som inte rekryterar spelare innan en viss ålder. Då vissa av spelarna som söker sig till en förening bor en längre bilfärd bort så ansågs det vara bättre för spelarna att vara kvar i sin hemmiljö och utvecklas där. Detta synsätt och agerande skapar också kontinuitet för breddföreningar i närområdet i form av de ledare som stannar kvar i sina respektive lag. Riksidrottsförbundet (2024) beskriver hur barn och ungdomar allt oftare byter föreningar och hur breddföreningarna oftast består av föräldrar vars barn spelar i laget. Kan då spelare vara kvar i sin hemmiljö längre innan de flyttar vidare till exempelvis en elitförening så främjar det kontinuiteten på ledar- och spelarsidan (Riksidrottsförbundet, 2024). En annan elitförening beskriver ett samarbete där ett antal klubbar ingick för ett antal år sedan och detta syftade till att föreningarna i närområdet skulle få behålla sina spelare då elitföreningen ansågs vara attraktiv att spela i. Denna samverkan mellan elit- och breddföreningar i närområdet visar på ett tankesätt och tillvägagångssätt som främjar problematiken som beskrivs av Riksidrottsförbundet (2024) just skapandet av kontinuitet på spelar- och ledarsidan.

Vidare i resultatet ger föreningar tränare möjligheter till relationsskapande med andra tränare genom att erbjuda dem tränarutbildningar med syfte för nätverkande och erfarenhetsutbyte. Detta i enlighet med Dohlsten m.fl. (2021) beskrivningar i hur tränarmöten och träffar skapade möjligheter för reflektion och inte minst ett gemensamt sammanhang för ledare.

Positioner inom fotbollen och föreningar är oftast under rotation, vilket också beskrivs från en av ledarna. Vidare beskriver ledaren hur ett personbaserat samarbete har formats och underhålls genom telefonkontakt och lunchmöten. Utmaningarna med dessa samarbeten visar sig då det blir en rotation på en viss position.

Konklusion

Resultatet visar hur samverkan mellan fotbollsföreningar har en central roll i ledarutvecklingen vilket i ett senare skede effektiviserar föreningarnas spelarutveckling. Utmaningarna kvarstår dock i form av organiseringen av intern och extern utbildning och inte minst att nå föreningarnas aktiva ledare med det aktuella utbildningsmaterialet. Personbaserade samarbeten visar också en brist på kontinuitet då det beskrivs i resultatet hur det roteras på positioner i föreningar och hur detta kan påverka samarbeten negativt på lång sikt. Utifrån arbetets resultat i hur samarbeten är personbaserade vore det intressant att undersöka hur långsiktiga strukturer kan etableras och bibehållas oavsett vilka individer som är inblandade. Arbetets resultat visar betydelsen och vikten av en effektiv tränarutbildning och samverkan mellan föreningar för att skapa tillfällen för tränare att samverka och reflektera kring bland annat träningsmetodik, spelformer och fysiska aspekter. Utifrån arbetet borde föreningar skapa fler av dessa ledartillfällen, för att utveckla och skapa ett sammanhang föreningens ledare.

Referenser

- Bergström, K. (2024, 31 augusti). "Varför ljuger ni? ta ert ansvar!". *Sportbladet*.
<https://www.aftonbladet.se/sportbladet/a/bmk7gB/sa-vinner-vi-igen-patrik-brenning-slapper-bok-om-talangutveckling>
- Carlsson, A. (2013). *Hur mäts idrottstränares beteenden?* [Masteruppsats, Gymnastik- och Idrottshögskolan]. https://canvas.gu.se/courses/76592/files/7863588?module_item_id=1015277
- Clements, D., & Morgan, K. (2015). Coach development through collaborative action research: enhancing the learning environment within a national talent development system. *Sports Coaching Review*, vol (4:2), 139-16. <https://doi.org/10.1080/21640629.2016.1159453>
- Dohlsten, J., Rönnerman, K., & Lindgren, E.-C. (2021). Swedish elite athletics coaches' professional development in practices of organized coaches' meetings. *Education Inquiry*, 12(4), 345–364. <https://doi.org/10.1080/20004508.2021.1876299>
- Dempsey, M. N., Richardson, J. D., Cope, E., & Cronin J. C. (2021). Creating and disseminating coach education policy: a case of formal coach education in grassroots football. *Sport Education And Society*, 26(8), 917–930. <https://doi.org/10.1080/13573322.2020.1802711>
- Fahlström, PG. Glemne, M. Linner, S. (2016). *Goda idrottsliga utvecklingsmiljöer*. (FoU-rapport, 2016:6). Riksidrottsförbundet. <https://docplayer.se/62018046-Goda-idrottsliga-utvecklingsmiljoer.html>
- FIFA. (u.å). *What FIFA does*.
https://inside.fifa.com/all-topics?intcmp=%28p_fifacom%29_%28d_insidefifa%29_%28c_webburger-main%29_%28sc_insidefifa%29_%28ssc_transfersystem%29_%28ssc_%29_%28l_en%29_%28da_27112023%29
- Hertting, K., Grahn, K., & Wagnsson, S. (2022). Supportive Communities: Conceptualizing Supportive Structures for Coaches' Learning and Well-Being in Community Youth Soccer. *International journal of environmental research and public health*, 19(14), 8249. <https://doi.org/10.3390/ijerph19148249>
- Jones, G. J., Edwards, M. B., Bocarro, J. N., Bunds, K. S., & Smith, J. W. (2017). Collaborative advantages: The role of interorganizational partnerships for youth sport nonprofit organizations. *Journal of Sport Management*, 31(2), 148–160. <https://doi.org/10.1123/jsm.2016-0118>
- Jones, R., & Turner, P. (2006). Teaching coaches to coach holistically: can Problem-Based Learning (PBL) help?. *Physical Education and Sport Pedagogy*, vol (11), 181-202. <https://doi.org/10.1080/17408980600708429>
- Kristensson, J (2014) Handbok i uppsatsskrivande och forskningsmetodik för studenter inom hälso- och vårdvetenskap. *Natur & Kultur*

Machado, J. C., Mello, L. F. B. D. S., Góes, A., Teoldo, I., Galatti, L., O'connor, D., & Scaglia, A. J. (2021). ANALYSIS OF YOUTH SOCCER PLAYERS' DEVELOPMENT IN AMAZONAS STATE. *Journal of Physical Education*, 32(1).

Mallet, J. C., Trudel, P., Lyle, J., & Rynne, B. S. (2009). Formal vs Informal Coach Education. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 4(3), 325-364.
https://doi-org.ezproxy.ub.gu.se/10.1260/174795409789623883open_in_new

McQuade, S., Davis, L., & Nash, C. (2015). Positioning Mentoring as a Coach Development Tool: Recommendations for Future Practice and Research. *National Association for Kinesiology in Higher Education*, 67(3), 317-329. <https://doi.org/10.1080/00336297.2015.1048810>

Moran, J., Raga, V. C., Jones, B., Tallent, J., Howe, L., Clemente, F. M., ... & Freeman, P. (2024). The identification and development of young talent in Spanish soccer academies: A 10-year multi-study follow-up. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 19(5), 1984-1994.
<https://doi.org/10.1177/17479541241254767>

Riksidrottsförbundet. (2019). *Idrotten vill*.
<https://www.rf.se/download/18.7e76e6bd183a68d7b71179c/1664978259581/Idrotten%20Vill%20%E2%80%93%20Idrottsr%C3%B6relsens%20id%C3%A9program.pdf>

Riksidrottsförbundet. (2024). *Omvärldsanalys Sverige mot 2035*.
<https://www.rf.se/download/18.5c56a0a118d2a72a4eb1e4c9/1705909586302/Omv%C3%A4rldsanalys%20Sverige%20mot%202035.pdf>

Riksidrottsförbundet. (2022). *Riktlinjer för barn-och ungdomsidrott*.
<https://www.rf.se/download/18.407871d3183abb2a6133d5/1665042792026/Riktlinjer%20barn-%20och%20ungdomsidrott.pdf>

Riksidrottsförbundet. (2024). *Skapa trygga och inkluderande idrottsmiljöer*.
https://www.rf.se/download/18.5424ab70183abb853551a69/1713966019522/Skapa_trygga_och_inkluderande_idrottsmiljoer.pdf

Svenska Fotbollförbundet. (u.å). *Om tränarutbildningen*.
<https://aktiva.svenskfotboll.se/tranare/tranarutbildning/om-tranarutbildningen/>

Svenska Fotbollförbundet. (u.å). *Svensk fotbolls organisation*.
<https://utbildning.sisuforlag.se/fotboll/tranare/tranarutbildning/fsll/svensk-fotboll/svenska-fotbollforbundet/>

UEFA. (u.å). *Overview*. <https://www.uefa.com/about/what-we-do/overview/>

Vetenskapsrådet. (2024) *God forskningssed*.
<https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2024-10-02-god-forskningssed-2024.html>

Bilaga 1 Intervjuguide

Bakgrund och roll

- Kan du kort beskriva din roll inom föreningen och vad den innebär i praktiken?
- Hur ser er ungdomsverksamhet ut idag – antal lag, nivå, struktur?
- Vilken erfarenhet har du av att jobba med samarbeten mellan klubbar?
- Har ni haft något samarbete med en annan förening längre bak i tiden och i så fall hur såg det ut?

Syn på samarbete

- Hur skulle du definiera ett samarbete inom fotbollen – vad innebär det för dig?
- Kan du ge exempel på samarbeten ni har, både internt inom klubben och externt med andra klubbar?
- Tycker du att det finns skillnader mellan interna och externa samarbeten i vad de syftar till att uppnå?
- Vilka utmaningar ser ni framöver med det interna och externa samarbetet?

Spelarutveckling

- Hur jobbar ni med spelarutveckling i din förening?
- På vilket sätt påverkar samarbeten (både interna och externa) era möjligheter att utveckla spelare?
- Upplever du att elitklubbar och breddklubbar har olika syn på spelarutveckling? I så fall, hur?
- Vilka fördelar finns för eran förening med samarbetet? Bättre utvecklingsmiljö?

- Vilka utmaningar ser ni på kort respektive lång sikt?
- Hur implementeras detta sätt att se på spelarutveckling i det vardagliga?
- Har ni erfarenhetsutbyten i form av spelarträffar? Hur är dessa strukturerade och vad är innehållet?

Ledarutveckling och kompetensutbyte

- Hur arbetar ni med att utveckla era ungdomsledare i klubben?
- Har ni forum, träffar eller informella samtal där ledare delar erfarenheter? Vad brukar dessa innehålla?
- Har samarbeten med andra klubbar bidragit till att höja ledarnas kompetens? Hur?

Samarbetets syfte och påverkan

- Vad tycker du att samarbeten bör leda till – för spelare, ledare och klubben som helhet?
- Har ni märkt några konkreta resultat från de samarbeten ni haft?
- Vad skulle du säga är de främsta fördelarna eran förening får med detta samarbete och mer konkret eran egna spelarutveckling?

Framtid och reflektion

- Finns det något du skulle vilja utveckla eller förändra i ert nuvarande sätt att samarbeta?
- Hur tror du att samarbeten mellan klubbar kommer se ut om fem år?